

בעלון נעסוק בתוכן שיעור 561 שנערך ביום ב' ברמת השרון ברחוב הקוצר 2, בשעה 19:00, במדרשת "ברינה יקצור", מיסודו של מ"ר הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל.

עלון מס' 448 שנה י' העלון מוקדש לחמי מרכוס מרדכי בן רבקה ויוסף ז"ל - ט"ו טבת י' טבת תש"פ

פרישת יקצור

בסוף פרשת יוגש מסיים הפסוק (מז, כז): "וַיִּפְּרוּ וַיָּרְבוּ מְאֹד וּפְרִשְׁתָּ וַיְחִי מִתְחִילָה ב' וַיְחִי יַעֲקֹב".

במאמר זה ננסה להבין איך בני התורה - שתורתם אומנותם יכולים לכלכל את ביתם כעין "ברכה בעיסה".

כתוב בספר "דברי נפתלי" (לרבי נפתלי הברשטאם זצ"ל): ויש לפרש בדרך צחות את הסמיכות של הפרשיות וגם מאמר חז"ל - 'פרשה זו סתומה'. הרחוקים מתורה ומצוות שואלים, לחדדים יש הרבה ילדים בלי עין הרע, אם כן איך הם חיים? וזו הסמיכות "ויפרו וירבו מאוד" א"כ איך "ויחי יעקב" איך יעקב עמוד התורה חי. ועל זה אומרים חז"ל פרשה זו 'סתומה', כלומר אי אפשר להסביר את זה בשכל כיון שזה דבר שהוא מעל השכל, ועל כן יש ברכה!

סיפר הגאון רבי יעקב גלינסקי זצ"ל: נסעתי במונית, פנה אלי הנהג: "אפשר לשאול שאלה?" "שאל. אם אדע, אענה". אמר: "איני מבין, אני עובד ואשתי עובדת ויש לנו משפחה קטנה, ואיננו גומרים את החודש, אין הקומץ משביע, ואצלכם, בלי עין הרע, משפחות גדולות ופיות רבים - מה הוא יודע, לכל אחד שלושה פיות, האחד בראש ושנים בנעליים... והבעל בכלל, וחיים!" אמרתי: "את התשובה לשאלתך יודע אני, כי כתובה היא ברש"י!"

תמה: "ברש"י? מהיכן ידע רש"י שאהיה נהג, ואשתי תעבוד, ולא נגמור את החודש?"

אמרתי לו: "רש"י לא מדבר עליך, רש"י מדבר עלינו!" "עליכם?! הבה נשמע!" ענה הנהג.

אמרתי: "הפסוק אומר 'ויחי יעקב' יעקב עמוד התורה וכולם שואלים ממה אברכים חיים מ- 2000-1400 שנה כולל מבחנים ושמירת סדרים??? על זה עונה רש"י: 'פרשה זו סתומה'. באמת אי אפשר להבין איך, אבל ברוך השם חיים!... יש ברכה!"

אברך אחד למד בכלל, חי מ'הבטחת הכנסה'. המשפחה גדלה, ההורים היו עסוקים בְּהַשָּׂאת שאר הצאצאים.

עלה אל הרב שך זצ"ל, וסיפר על מצוקתו. וזה לא רק הכסף. הגמרא אומרת (בבא מציעא נט.) שכאשר הקמח פָּלָה מן הכד, הריב נוקש בבית... ביקש אישור ללמוד הנהלת חשבונות. כך יוכל ללמוד בכלל בבוקר ואחר הצהריים, ובמקום כולל ערב וכולל חצות וכולל אשמורת בוקר, יוכל לעבוד כמה שעות ותבוא הרווחה. ענהו ראש הישיבה, "איני אוחז מזה". המשפחה הוסיפה לגדול, והיוקר המשיך להאמיר, וההורים חיתנו עוד צאצאים, וכבר לא השיג עֲרָבִים עבור הגמח"ם. לא מצא עצה, ועלה שוב עם ההצעה. ראש הישיבה אחז בידו באהבה רבה: "אני מבין את מצבך, אבל אמרתי - איני אוחז מזה..."

"זה... אסור"? שאל. "לא, לא, חלילה! אין כאן אסור. אבל אם שאלת לדעתי, איני אוחז מזה..."

טוב, אם זה לא אסור, ועצה אחרת אין והדוחק נורא ואיום... אז החליט ללמוד מקצוע. למד וקלט היטב ועמד לבחינות והשיג תעודה. ועמד בהבטחתו לעצמו, למד ביום ועבד בלילה והרוויח טוב. ראה איזה פלא, קרה דבר מוזר צצו הוצאות משומקום, בלתי צפויות ומפתיעות, אביזרים נשברו, רופאים נצרכו, והדוחק במקומו עומד...

האשכנזי פרישת יקצור

ערך חשבון נפש, והבין: קפידא של ראש הישיבה, שעבר על עצתו ודבריו! על כן עלה בשלישית, נבוך בעליל. בשברון לב התוודה, ובקש מחילה.

אחז הרב שך בידו, ואמר בקול אוהב: "חלילה וחס, מעולם לא הקפדתי. ובפירוש אמרתי, שאינו אסור, אבל אסביר לך - לבן תורה יש הנהגה מיוחדת - הנהגה נסית, מעין - 'אוכל קמעה ומתברך במעיו'. מרוויח קצת, ויש בו ברכה. כיון שיצאת לעבוד, גם אם אתה קובע עתים, ועתים רבות, לתורה. שוב אין זו הנהגה המופלאה, שהקב"ה מתנהג עם עמלי תורה. ועולמנו הוא עולם של פגעים... לכן אמרתי שאיני אוחז מזה..."

ידוע שהתקופה שבה מחתנים את הילדים זה בערך מגיל ארבעים עד שישים. ואמרו חז"ל שהאותיות 'מ' ו-'ס' שבלוחות בנס היו עומדים ובא לרמז שהתקופה בין 'מ' ל-'ס' (בגמטריה בין 40 ל-60) על אף כל ההוצאות המרובות חיים בגדר של חיים מעל הטבע - בדרך נס.

והגאון רבי פנחס גולדווסר שליט"א הוסיף על זה דבר נפלא: ידוע ומפורסם הרמב"ם (שמיטה ויובל פ"ג ה"ג): ולא שבט לוי בלבד אלא כל איש מכל באי עולם אשר נדבה אותו... "הרי זה נתקדש קדש קדשים" - אפשר שדבר זה מרמז על מה שאמרו חז"ל (במגילה י'): "א"ר לוי: דבר זה מסורת בידינו מאבותינו מקום ארון אינו מן המידה וכו'. שמע מינה בנס היה עומד". שהנהגת הקב"ה עם המקדיש את עצמו "לעמוד לפני ה'" היא כבקודש הקדשים, שלא כדרך הטבע כלל. העמידה לפני ה' היא "בנס היה עומד".

על מסורת זאת מאבותינו יעיד לא רק רבי לוי, אלא כל הנוהג בעצמו כשבט לוי - רואה ברכה בכספו - מעין המעט שמחזיק את המרובה, כפי שנאמר על שרה אמנו ע"ה שהיתה לה ברכה בעיסה (בבצק) שהספיק להמון אנשים... 'פרשה זו סתומה' - כך הם פני הדברים אצל לומדי התורה בלתי מובנים איך הם מכלכלים את עצמם...

תפארת

ויחי - תוכן ענייני הפרשה

- יעקב חי 17 שנות שלווה במצרים.
- יעקב קורא ליוסף ומשביעו שלא יקברנו במצרים, אלא בחברון (במערת המכפלה).
- ברכת יעקב לאפרים ומנשה-ברכת הנצח של האבות לבנים.
- ברכות יעקב לבניו "איש אשר כברכתו ברך אותם".
- פטירת יעקב אבינו ע"ה - בכיה ואבל במצרים שבעים יום.
- עליית יוסף ואחיו לארץ ישראל לקבור את יעקב במערת המכפלה, עמהם באים כל עבדי פרעה, וזקני ארץ מצרים, ובדרך - ליד הירדן בגורן האטד - מספד גדול.
- האחים מבקשים מיוסף מחילה על המכירה, ויוסף משיבם שאין בליבו תרעומת עליהם, וניחם אותם שהיה זה בהשגחת ה', כדי שיפרנסם בשנות הרעב.
- גדולת יוסף ופטירתו, ומשביע את אחיו, שיעלו את עצמותיו לארץ ישראל לכשיגאלו.

בבנים, ויש לך טרדות רבות. אולם חייב אתה לקבוע עתים לתורה. טוב היה אילו היית לומד בקביעות לפחות פרק משניות או דף גמרא ביום.

השיב לו האברך: "הורגלתי בישיבה ללמוד עשר שעות ביום. איזו חשיבות יש ללימוד פרק משניות אחד? כשאפנה מעסקי, אחזור ללמוד עשר שעות ביום כימים הראשונים". השיב לו ה'חפץ חיים': "אמשול לך משל למה הדבר דומה, לאדם שנעשה חולה וחלוש. נתן לו הרופא תרופות לחולשתו, וציווה עליו שלא להיכנס לבית המרחץ במשך שנה. ויהי היום, לאחר כמה חדשים, נתאווה האיש ללכת לבית המרחץ, כיון ששהה שם כשעה, נחלש עד שהיה קרוב לעילפון. מיד רץ למקווה של מים קרים, כדי להתקרר מעט, אך המקווה היה סגור. יצא האיש החוצה, והביא לעצמו ספל מים קרים, שפכם על לבו ועל פניו שלא יתעלף. הייתכן שיאמר, כי חפץ הוא דווקא במקווה שלמה כדי לקרר את עצמו, ואין לו חפץ בספל מים?! ואם יאמר כן, אך לשוטה יחשב! אף בעניינך כן הוא, אין לך לתור אחר לימוד שאינו בהישג ידך, אלא מה שתוכל לעשות בלימוד התורה, עשה! דרך ארץ קדמה לתורה לימוד התורה חייב להיות מלווה בדרך ארץ, וכמו שאמרו חז"ל (אבות ג, ז): "אם אין דרך ארץ אין תורה", רצה לומר, שצריך תחילה לתקן את עצמו במידות, ובזה תשכון התורה עליו, שאיננה שוכנת לעולם בגוף שאינו בעל מדות טובות.

דרך ארץ קדמה לתורה

רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל, היה רגיל לנסוע מדי פעם לעיר חברון, להשתטח על קברי האבות. בדרך כלל היו מתלווים אליו בחורים הלומדים בישיבתו, ורבי איסר זלמן היה נכנס עמם לבקר במעונו של הסבא מסלבודקא, שהתגורר בחברון. "היום הבאתי עמי את הגדול שבכולם" הכריז רבי איסר זלמן באחד מביקוריו. "עילוי שהעולם עוד ירעש ממנו"! שמח הסבא לקראתם, והזמין להסב עמו ליד השולחן. תוך כדי הארוחה, הבחין הסבא שהעילוי הצעיר היושב לידו, מלקט באצבעותיו גרגירי סוכר שנפלו על השולחן, ומכניסם לפיו. לא מצא הדבר חן בעיניו, בחושבו כי יש בזה פגם בהלכות דרך ארץ ונימוס, אולם שתק ולא העיר לו מאומה. כשיצא הבחור, אמר הסבא לרבי איסר זלמן: "אם הבחור לא ישנה את הליכותיו, לא רק שהעולם לא ירעש ממנו, אלא הוא יגדל כעם הארץ, ולא תהיה לו שייכות עם התורה". בדברים אלו סיים הסבא את אותה פגישה. רגיל היה המשגיח רבי מאיר חדש זצ"ל לספר לתלמידיו את הסיפור, תוך שהוא מוסיף: "הכרתי את העילוי בצעירותו ובזקנותו, ואכן הסבא צדק..."

[מתוך הספר 'להתענג בתענוגים' - עם רבותינו בפרשת השבוע]

"לא יסור שבט מיהודה ומחקה מפיין רגליו עד פי יבא שילו..." (מט, י)

וברש"י: "מלך המשיח שהמלוכה שלו". וב'פרדס יוסף' (פרשת כי תשא ד"ה 'ושמעתי אומרים') הביא שפעם שאלו את ה"אבן עזרא": "אבי אל חי שמך למה מלך משיח לא יבא". וזו השאלה ששואלים בני ישראל להשי"ת למה אין משיח בא. ושאלה זו נקראת באותיותיה ישר והפוך, כי התיבה 'יבא' נקראת הפוך 'אבי', וכן כולם. והשיב להם בחכמה גדולה התשובה שעונה השי"ת על שאלה זו: "דעו מאביכם כי לא בוש אבוש שוב אשוב אליכם כי בא מועד", ואף תשובה זו נקראת ישר והפוך! [אוצר פלאות התורה]

"יששכר חמר גרם ריבץ בין המשפתיים: וירא מנחה פי טוב... ויט שכמו לסבל..." (מט, יד-טו)

אחד מארבעים ושמונה קניינים שהתורה נקנית בהם הוא "ביישוב" (אבות, ו, ה) כלומר, מנוחת הנפש ויישוב הדעת. ויש לשאול, שהיה ראוי, אם כן, שתינתן התורה דווקא בארץ ישראל, כאשר נמצאים איש תחת גפנו ותחת תאנתו, ולא במדבר שמים, אחרי שהשתעבדו ועונו במצרים בעבודת פרך? עמד על כך המשגיח רבי ירוחם (ממיר) הלוי ליוואויץ זצ"ל, בספרו 'דעת תורה' בפרשתנו, והוא מבהיר את העניין לאשורו: מנוחה היא אמנם קנין נחוץ להשגת התורה, אבל מהי 'מנוחה'? זאת לימדנו הבורא דווקא על ידי נתינת התורה במדבר. אנשי העולם סוברים כי מנוחה פירושה, מנוחת הגוף. אך לאמיתו של דבר טעות היא בידם, שכן אדם המתרגל לחיות במנוחה, בתנאים נוחים שלא חסר לו מאומה, אם מגיע מצב שונה במקצת ממה שהורגל בו, כבר הוא מאבד את יישוב דעתו. שבט יששכר התברך במידה זו של מנוחה, ידוע ידע, כי להשלמת התורה וקניינה עליו לרכוש מנוחה אמיתית, היא מנוחת הנפש, מה עשה? "ויט שכמו לסבול", הוא התרגל לסבול, לשבור את הגוף, ועל ידי שבירת הגוף באה המנוחה האמיתית. כך הגיעו לכדי "וירא מנוחה כי טוב", דווקא על ידי "ויט שכמו לסבול".

בלימוד התורה צריך להיות שקוע עד הצואר

את המעשה הבא, סיפר רבי מרדכי גיפטר זצ"ל, ראש ישיבת טלז: "פעם נודעתי אודות גביר אדיר, שעסקו מסתעפים סביב כל העולם, וביקשתי להיפגש עמו, בכדי להתרימו עבור הישיבה. הלה טרוד היה בעסקיו, עד שכמעט ולא מצא פנאי לקבוע פגישה אתי. בסופו של דבר, נקבעה הפגישה באחד הימים לשעות הבוקר המוקדמות. השכמנו קום אני ומלווי, התפללנו ונחפזנו לדרכנו. כאשר הגענו, התברר שאיחרנו את המועד. הגביר היה בעיצומה של שיחת טלפון, ומי יודע עד מתי תתמשך. לא היתה בידינו ברירה אלא להמתין. כאשר סיים סוף-סוף את שיחתו, ניגשתי אליו ואמרתי לו: "ימחל נא לי כבודו, אין כוונתי להתרימו, כי אם להציג לפניו שאלה אחת: באיזו שעה חוזר אתה הביתה? ובאיזו שעה עוזב אתה את ביתך בבוקר?" השיב הגביר: "בשעה אחת עשרה בלילה חוזר אני לביתי, ובשעה חמש לפנות בוקר, אני כבר בדרכי לעבודה". חזרתי ושאלתי: "אם כן הדבר, מה לך מכל הבית המפואר שלך, הלא מעולם אינך נהנה ממנו, בלילה הכל חשוך, ובבוקר טרם האיר השחר אתה כבר יוצא מהבית". "הרב צודק", השיב הגביר, "אמנם הבית המפואר אינו עבורי, כי אם עבור אשתי ובני ביתי, אני לכשעצמי טרוד כל היום כולו בעסקי המסועפים".

הסתכלתי עליו בהשתוממות, והוא הבחין בכך, על כן חזר ונענה: "דעו נאמנה, כבוד הרב, כי אם רוצים להצליח בעסק, צריכים להיות שקועים בו לגמרי..."

כששמעתי את דבריו, פניתי למלוי, ואמרתי להם: "היום קיבלנו הרבה יותר מתמיכה כספית. קבלנו שיעור כיצד אנו צריכים ללמוד את התורה - צריכים להיות שקועים בלימוד עד 'צוואר', כדי להצליח בעסק התורה".

תקבע עתים לתורה

סיפר ה'חפץ חיים': שמעתי על תלמיד חכם אחד, שפגש באברך שהיה מתמיד גדול בתורה, ולבסוף התבטל מן התורה לגמרי, בגלל שהיה טרוד בגידול הילדים ובפרנסתם. אמר לו אותו תלמיד חכם: "שמעתי עליך שנעשית מטופל

”בֵּן פֶּרֶת יוֹסֵף בֶּן פֶּרֶת עָלֵי עֵינַי בְּנוֹת צַעֲדָה עָלֵי שׁוֹר” (מט, כב)

וברש"י - "ועוד דרשוהו לענין שלא ישלוט בזרעו עין הרע ואף כשברך מנשה ואפרים ברכם כדגים שאין עין הרע שולטת בהם", ע"כ.

אומרת הגמרא (בבא מציעא קז:): "והסיר ה' ממך כל חול" - אמר רב, "כל חול", זו עין רעה, שכל החוליים תלוים בה. רב לטעמיה, דרב סליק לבי קברי, נזדמן לבית הקברות, עבד מאי דעבד, יודע היה ללחוש על הקברות ולהבין בכל קבר וקבר באיזו מיתה מת, ואם בזמנו מת או קודם זמנו על ידי עין רעה, ואמר: **תשעים ותשעה מן המתים בעין רעה מתו, ואחד בדרך ארץ**, בהגיע זמנו מת.

אם כן "עין הרע" יש בכוחה להזיק לאדם. והגמרא בברכות (כ:) מספרת על רבי יוחנן שהיה יפה תואר, הלך לבית הטבילה כדי שהנשים שיוצאות מהמקווה יראו אותו ויהיה להם בנים יפים כמותו, שאלו אותו חכמים האם אין אתה מפחד מעין הרע?! אמר להם, אני מזרעו של יוסף שאין עין הרע שולטת בו.

וכן אומרת הגמרא בברכות (נה:): שכל אחד יכול לומר שהוא מזרעו של יוסף ולבטל בכך עין הרע. עיין שם. והקשה החיד"א בספרו "דבש לפי" (מערכת ע' סימן יט) ויש להבין מאמר חז"ל זה דמלשון חכמינו ז"ל משמע שהם נתנו עיצה זו לכל אדם שמפחד מעין הרע לומר "אנא) מזרעא דיוסף קא אתינא".

כאשר האדם מתפעל מחברו הוא מנתק אותו מבורא העולם

מצינו על כך ביאור נפלא בדבריו הקדושים של רבי נפתלי מרופשיץ ז"ע (בספרו "זרע קודש" פ' ויצא דף כח, א) וזה לשונו: צריך להאמין שכל העולם כולו ומלאוהו הם צל ודמיון לעילא מיניה, וצריך לקשר כל דבר בשורשו, למשל ששמעתי בילדותי סגולה מפי האומרים, שמי שרוצה שלא ליתן עין הרע לתינוק יסתכל למעלה.

ולדעתי אפשר אמר זאת איזה צדיק בחכמתו, כי עין הרע בא מזה כאשר אדם רואה איזה דבר נאה או איזה גדולה בממון או בבנים או בגבורה או בכל מעלה, והוא מתמיה מאוד על מעלתו של זה, אע"פ שמתמיה באהבה זה לזה, אעפ"כ גורם רעה בזה שמתמיה, שהוא מפריד הדבר משורשו.

כי אילו היה הרואה חכם ודבוק בהשם יתברך לא היה מתמיה כלל, כי מה שייך לתמוה על מידת תפארתו של הקב"ה כביכול, כי זה שהוא רואה הוא לתפארת ה' או דמיון לחכמתו יתברך מה שהאציל בצלמו ודמותו, רק צריך לישא למרום עיניו ובזה מקשר הדבר לשורשו. וזה עין טובה ולא עין הרע... וצריך להודות ולהלל לה' על כל הטובה שמתפשט בעולם הזה כמו שמצינו שעשו אמותינו רחל ולאה שהודו לה' על כל הטובה ולא תמהו כלל.

ואלה הם דברי חז"ל במתק לשונם במדרש: "ויזכור אלקים את רחל", ילמדנו רבנו, הרואה אדם נאה איך צריך לברך? אומר ברוך שככה לו בעולמו. הן-הן הדברים הנ"ל שצריך להודות שעשה דמיון וככה בעולם, דהיינו בעולם הזה עשה ככה תפארת מעולם העליון", עד כאן דבריו.

גם האדם בעצמו יכול להזיק לעצמו

ויתירה מזו, גם האדם עצמו שיש לו חכמה או עושר, הרי הוא עצמו גם כן שוכח שהכל הגיע לו מן השמים, והוא משתף פעולה עם הנותן עין הרע בכך שגם הוא מחזיק טובה לעצמו בחושבו שהוא חכם גדול ויודע לעשות עסקים. נמצא שע"י שניהם יחד מתנתק האדם ח"ו משורש כל השורשים וגורם נזק לעצמו. ולכן העצה היעוצה לבטל עין

הרע הוא להסתכל כלפי מעלה אל הקב"ה, שהקב"ה הוא המשפיע לנו את כל ההשפעות ברוב רחמינו וחסדינו. ואם יעלה ברצונו למנוע שפע זה כי אז "אין עצה ואין תבונה נגד ה'", וע"י זה שהוא מקשר את חיותו לשורש העליון - הקב"ה - אינו יכול להיפגע מעין הרע, כי האדם מבין שהכל מאיתו יתברך.

בפרשת מקץ (מא, טו-טז) כתוב: "ויאמר פרעה אל יוסף חלום חלמתי ופתר אין אתו וְאֲנִי שָׁמַעְתִּי עֲלֶיךָ לֵאמֹר תִּשְׁמַע חֲלוֹם לְפָתֵר אֹתוֹ, וַיַּעַן יוֹסֵף אֶת פְּרֹעָה לֵאמֹר, בְּלִעְדֵי, אֲלוֹקִים יַעֲנֶה אֶת שְׁלוֹם פְּרֹעָה".

פרעה (נוטריקון פה רע) רצה לתת עין הרע בכוחו של יוסף הצדיק, והיות ששורש עין הרע הוא להכניס באדם מחשבה פסולה של: "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה", לכן מטרת פרעה היתה להגדיל את כוחו של יוסף בכדי להכניס בו גאווה באומרו לו: "חלום חלמתי ופותר אין אותו". כלומר - החכמים הכי גדולים שלי לא היו מסוגלים לפתור אותו: "ואני שמעתי עליך לאמור תשמע חלום לפתור אותו". הדגיש לו את כוחו המיוחד: "שמעתי עליך" שלך יש כוח מיוחד שרק אתה מסוגל לשמוע חלום ולפתור אותו, ובכך רצה לנתק אותו משורש כל השורשים ולהזיק לו.

ברם יוסף הצדיק שהרגיש בזה הוא מיד חיזק והתקשר עם שורש כל השורשים: "ויען יוסף את פרעה לאמור בלעדי", טועה אתה, כי אין זה כלל בכוחי הדל לפתור חלום, אלא: "אלקים יענה את שלום פרעה", כי הוא המשפיע מחכמתו לבשר ודם שידע לפתור חלום, ועל ידי זה ביטל יוסף את העין הרע שרצה פרעה להכניס בו.

מעתה יתבאר עומק דברי חכמינו ז"ל אשר לימדו אותנו סגולה נפלאה לבטל עין הרע ע"י שיאמר: "אנא פלוני בר פלוני מזרעא דיוסף קא אתינא דלא שלטא ביה עינא בישא". והעניין הוא על פי מה שמצינו בגמרא (סנהדרין יט:): "כל המלמד את בן חבירו תורה, מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו".

לפי זה אנו למדים מיוסף הצדיק רעיון קדוש זה לקשר הכל לשורשו: "בלעדי, אלקים יענה את שלום פרעה", ולא להתפתות למחשבת גאווה בבחינת "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה", הרי אנו נחשבים כזרעו של יוסף, שהרי הוא לימד אותנו דרך בעבודת ה', וכל המלמד את בן חבירו תורה, כאילו ילדו.

נמצא שכאשר איש מישראל מפחד מעין הרע, עליו ללמוד מיוסף הצדיק שלא לייחס שום כוח לעצמו אלא לקשר הכל לשורש כל השורשים - הקב"ה, וממילא אז יש לו את הזכות המלאה לומר: "אנא פלוני בר פלוני מזרעא דיוסף קאתינא דלא שלטא ביה עינא בישא", ואין כאן שום שקר, שהרי אנו באמת מזרעו של יוסף, מכיון שלמדנו ממנו לקשר הכל לה'.

ילד פלא

אברך הגיע עם בנו לרבי חיים קנייבסקי שליט"א וסיפר לו שבנו הוא ילד פלא היודע ג' סדרים מהש"ס והוא חושש מעין הרע מה יש לעשות? השיב לו הגר"ח, שילמד עמו מוסר כל יום ואז לא יזיק לו עין הרע. ונשאל הגר"ח (הובא ב"דרך שיחה" עמ' עו) מה ענין מוסר לעין רעה? והשיב הגר"ח, כשאדם מחזיק עצמו בגאווה אנשים נותנים בו עין הרע ולא כן כשמחזיק עצמו לעניו, ע"כ.

אדם שמחזיק את עצמו בגאווה הוא מייחס לעצמו את כל ההצלחות ועל ידי זה מנתק את עצמו מהשורש ועין הרע יכולה להזיק לו. מה שאין כן אם ילמד מוסר ויהיה עניו יכיר שהכל בא מלמעלה והוא לא פעל כלום ואז גם אם יתנו בו עין הרע לא תוכל לשלוט בו משום שהוא מחובר אל השורש!

"אלוקים חֻשְׁבָה לְטֹבָה..." (ג. כ) - סיפור

מעשה בנפוליאון בונפרטה קיסר צרפת, שהיה הולך וכובש מדינה אחר מדינה, ובעת מלחמתו נגד רוסיה, הגיע אל עיר אחת שהיתה מבוצרת, ולא עלה בידו להבקיע את חומת העיר, על כן בנה עליה מצור סביב והקיף את העיר בחילותיו עד שייכנעו אליו. כל צבאותיו התחפרו סביבות העיר וישבו שם ימים רבים. והיה כי נקפו הימים, ובני העיר לא נכנעו, פנו לנפוליאון כמה מקציניו בדרישה לנטוש המערכה ולשוב אל ביתם. הציע נפוליאון שהוא בכבודו ובעצמו עם מפקד הגדוד יכנסו לעיר בדמות כפריים חקלאים, וירגלו את העיר. ואכן כך עשו, נפוליאון והמפקד נכנסו לעיר והתחילו לרגלה, ובדרכם הגיעו לבית מרזח ששם נמצאו חיילי צבא רוסיה. נכנסו לשם וישבו ליד שולחן בקצה המרזח, הזמינו יין כמו כולם ושמו אוזנם כאפרכסת לשמוע שיחת החיילים. והנה שמעו אותם אומרים כי המצב הכלכלי בעיר הוא ללא נשוא, והרעב כבד עד כי עוללים שאלו לחם ופורש אין להם, ולא נשארה להם ברירה כי אם להיכנע בפני צבא נפוליאון. דברים אלו הרנינו את ליבו של נפוליאון והמפקד אשר אתו. לפתע הסתכל עליהם חייל רוסי אחד, והכירו שהוא נפוליאון! מיד אמר לחבריו: 'הביטו אל הכפרי היושב בקצה החנות, זהו נפוליאון שצר עלינו את העיר!' ויחרדו ליבותם של נפוליאון והמפקד, אולם למזלם דבריו לא נתקבלו באוזני שומעיו. המפקד שליווה את נפוליאון, ברצותו להסיר מהם כל ספק כי טועים הם, ובחששו שמא עדיין לא סר מר המוות, פן ייגשו אליהם ויחקרו אותם מאין באתם - לכן פקד בקולו, וציווה את נפוליאון להגיש לו כוס שכר. נפוליאון הבין כוונתו בזה, ניגש אל המוזג והביא את מבוקשו. בהגישו את הכוס עשה תנועה רשלנית, וכוס השכר נפלה ונשפכה על בגדי המפקד. המפקד קם בחמת זעם, היכהו, הפילו לארץ וצעק עליו: שוטה, מה עשית? אז יצא נפוליון החוצה ונס על נפשו, וכשנמלט נפוליאון ניגש המפקד למוזג ושילם לו על אירוחם, בעודו שומע איך חבריו של החייל הרוסי לועגים לו: 'אילו היה זה נפוליאון, מי היה מעז להרים יד עליו ולהכותו?!' עזב המפקד את בית המרזח והלך בעקבות הקיסר, והגיעו שניהם אל צבאם חיים. והיה בהגיעם שם, נפל המפקד על פניו וביקש על נפשו שימחל לו על מעשיו, כי הוראת שעה הייתה זו, לבל יפול הקיסר ביד שונאיו. ענה הקיסר ואמר לו: לו יכולתי להענישך ולהשיב לך מידה כנגד מידה - לתת לך מכות כאלו שיצילוך ממות ולהביאך לידי חיים טובים של מלך - הייתי עושה זאת ברצון, כי כן עשית, וע"י מכותיך הגעתי ממות לחיים טובים, והשבת אותי אל מלכותי, אך איני יכול לעשות זאת. ציוה נפוליאון והעלהו בדרגה ונתן לו מתנות רבות, וכעבור מספר ימים הובקעה העיר. וזהו שאמר יוסף: "התחת אלוקים אני"? - שהרי רק ביכולת הקב"ה לעשות כביכול 'רע' שממנו תצמח אך ורק טובה!

סיפרו לו על העניין ובקשה אחת בפייהם: 'אולי יש בידו לפעול משהו?' ר' שרגא ענה שאין לו ניסיון בדברים כאלה, אך ישתדל לעזור. מיד התקשר לממונים וקיבל גם הוא תשובה שלילית. לא הסתפק בכך, ונסע לדבר עימם אישית, מרחק של שעה נסיעה, אולי מפגישה פנים מול פנים יצא משהו... וקיבל אותה תשובה, שאפילו תמורת כסף רב אין מקום פנוי. ביקש לראות את מפת החלקה, אולי יש מקום שנתעלם מהם, אך גם מהמפה לא נתגלה מקום פנוי. ר' שרגא לא אמר נואש, ונסע לבית העלמין, לראות במו עיניו אולי ימצא משהו. כשהגיע פגש את השומר, וביקש ממנו לערוך עמו סיור בחלקה. הלה טען שאין בכך שום תכלית, שהרי יודע בברור שאין שם מקום פנוי, שנים כבר לא קוברים בחלקה ההיא. אבל ר' שרגא בשלו, לבסוף הסכים השומר והתחילו ללכת. באמצע עצר השומר פתאום מול מצבה שקועה באדמה, ואמר: "לפני הרבה שנים היה קבור כאן בחור אחד, עכשיו אני נזכר שהעלו אותו לקבורה בארץ ישראל". התקשר ר' שרגא אל אביו של אותו בחור, והוא אישר שאמנם כנים דברי השומר. וכך היה המעשה: "לפני שנים רבות בני נהרג בתאונת דרכים ונקבר באותו מקום, לאחר זמן מה, בהיותי בארץ ישראל סיפר לי אדם, שכאשר היה בני ילד אמר לו כי ברצונו להיקבר בארץ ישראל! הדבר היה מוזר שילד יאמר דבר כזה... משום כך החלטנו להעבירו לישראל. מכיוון שאין בדעתי להשתמש באותו קבר, שמח אני להעמידו לרשות הנפטר". מיד הודיע ר' שרגא למשפחת הנפטר שהיו כבר באמצע ההלוויה שהצליח להשיג מקום... מה רבה היתה הפתעתם כשהגיעו ונוכחו שהמקום הוא ממש ליד אביו וסבו של הנפטר!... ["ברינה יקצורו"]

חזק חזק ונתחזק

בברכת התורה רון ברינה

"לְאֲדָם מְעַרְכֵי לֵב וּמַה' מַעֲנֵה לְשׁוֹן" (משלי טז, א)

לעילוי נשמת מו"ר אבי: יעקב בן רחל וצדוק מרת אימי: שרה-סרח בת שמחה ויוסף מרכוס מרדכי בן רבקה ויוסף: דינה בת שרה נפתלי בן רוח: סמי בן שמחה: גורגי בן שמחה רבי מאיר בן אשר: יוסף חיים בן לאה: יהודה בן טובה סלמן בן חבו ודוד: יעקב בן סאלם: חיים בן דוד ורחל אשר מסעוד בן זוהרה: רחמים בן חאורו אברהם: שלמה בן זוהרה אפרים בן ציון ורבקה: עופר בן יחיא: סמי בן חנה משה אהרן בן מאיר יצחק: מאיר בן שמחה: ישראל מאיר בן עטרה מינה בת מרדכי שמואל: יפה נדרה בת נעימה: רוחה בת שמשון מרים בת עזיזה: נוראני בת מרים ורבי: כתון בת חביבה: אהובה (דייז) בת טובה שמחה בת סרח: חיה בת יוסף: רחל בת חנה: חנינה בת כמיסה

להצלחה: אריה (לאון) בן מלכה
זיווג הגון: זהבה בת אטו: ג'ימי שמואל בן אסתר (Jimmy Shmuel ben esther)
רחלי בת זהבה: עדינה בת שמחה: אלקנה רחמים בן איריס

לרפואת:
הרב מאיר נסים בן כמסאנה שליט"א
אברהם בן חנה: יעקב ישראל בן גלית
אורטל בת גלית: ויקטוריה בת שרה: זולית בת חנה
דוד בן שמחה: מנחם בן עליזה: איתן חיים בן שלומית
פאולה בת דינה: זהבה בת הודיה: לילך בת מרגלית
מרים קרן בת רבקה: אילה בת ציפורה
שרה בת רבקה: שרה תהילה בת חנה
אברהם בן אטו: פיבי בת חביבה בן חמו
נורית בת רחל: רחל בת נעורה: גלית בת רות

לזרע של קימא:
יהודה יחזקאל יוסף בן רחל מרים
נפתלי שלמה בן לאה: ליאור בן דינה
שושנה רייזל בת מינה: שירה בת שושנה
מיטל בת לולו: לילית בת ויקטוריה
שמחה צביה בת רחל
יובל בן שלומית
הודיה בת ציפורה: רחל בת חיה
עדי בת מל

להזמנות, להקדשות ולתרומות בסלולרי - 050-3828752

אז במייל: Ronbarina@gmail.com כתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון

מצוה לתרום מכספי מעשר לזיכוי הרבים
ניתן לשלוח צ'ק לכתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון

"וְעִשִׂיתָ עִמָּדֵי חֶסֶד וְאַמַּת אֵל נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרָיִם : וְשִׁכְבְּתִי עִם אֲבֹתַי" (מז, כט-ל)

נסתרות דרכי ה' - סיפור

לפני שנים נפטר בארה"ב בפתאומיות אברך. משפחתו רצתה לקבורו בחלקה מסוימת, בה היו קבורים אביו וסבו. אך לאחר בירור אצל הנהלת בית העלמין התברר שכבר זמן רב לא קוברים באותה חלקה ואין בה אף מקום פנוי. מחוסר ברירה התקשרו בני המשפחה לגביר הנכבד ר' שרגא ניהוז.